

РЕШЕНИЕ

№ 6346

гр. София, 24.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в публично заседание на 19.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **12653** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на А. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], роден на 30. 09. 1994 г., чрез адв. К. С., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], партер, срещу Решение № 12412/29. 11. 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, поради противоречие с материалния закон, издадено при нарушение на административно–производствените правила и целта на закона. Правят се възражения, че в нарушение на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ административният орган не е обсъдил предоставената информация и е отказал предоставяне на статут на бежанец. Жалбоподателят твърди, че е изправен пред двоен риск от мобилизиране, както от страна на правителствените сили, така и от страна на кюрдските бунтовници. Счита, че е неправилен изводът на административния орган за неприложимост на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В С. се развиват паралелно множество вътрешни и международни въоръжени конфликти. Не е налице и възможност за безопасно и сигурно връщане в страната на произход. Връщането в С. при катастрофалната социално – икономическа обстановка в страната би нарушило правата на жалбоподателя по чл. 4 от Х. и чл. 3 от ЕКПЧ. В хода на съдебното производство възраженията се поддържат лично от жалбоподателя и чрез

адв.С..

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт К., прави искане за отхвърляне на жалбата и постановяване на решение, с което да се потвърди оспорения административен акт като правилен и законосъобразен. Аргументира се, че чуждият гражданин не отговаря на изискванията на чл. 8 и чл.9 от ЗУБ. Обстановката в С., съгласно справката от 14. 01. 2025 г. е значително променена и подобрена, увеличава се броят на завръщащите се сирийски граждани.

Административен съд София - град, I отделение, 43 - ти състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № ОК – 13 – 1574/16. 08. 2024 г. на РПЦ – С., подадена от А. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], от мъжки пол, роден на 30. 09. 1994 г. в [населено място], област Р., С., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, женен, с лични данни установени въз основа на декларация по чл. 30, ал.1, т. 3 от ЗУБ. Представил е и копие на лична карта, издадена от Сирийска арабска република.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на кандидата на разбираем за него език. Проведено е в присъствието на преводач от и на арабски език. Видно от протокола за проведено интервю с № УП 23646/26. 08. 2024 г., А. А. Д. твърди, че е напуснал нелегално С. заедно със семейството си. Семейството му останало в И., поради липса на финансови средства, а жалбоподателят продължил към България. Влязъл в страната нелегално на 12. 08. 2024 г. с група от 11 човека и с трафикант от С.. Подал молба за закрила в РПЦ [населено място]. По време на интервюто посочва, че не е служил в сирийската армия, не е получавал официално призовка да се яви като войник, но се опасява да не бъде призован от групировки, за да се присъедини към тях. Конкретно не е имал контакт с такива групировки и не е призоваван от тях. Напуснал С., за да не бъде мобилизиран от групировки и от редовната армия. Има семейство и не желае да се сражава, иска да живее в сигурност. По време на интервюто заявителят декларира, че в С. не е имал проблеми поради изповядваната от него религия, нито заради етническата си принадлежност. Не е членувал във въоръжена групировка, нито в паравоенни формирования, не е арестуван или осъждан. Не е членувал в политическа партия или организация, не е имал проблеми с официалните власти, армията или полицията. Не му е оказвано насилие. Напуснал С. заради риск от мобилизация, иска да се събере със семейството си в България.

Приложена е справка с вх. № ЦУ – 1850/27. 08. 2024 г. относно Сирийска арабска република, състояние на сигурността в провинциите И., Р., Х. и Х. и информация за въоръжените групировки, които действат на териториите на тези райони, както и справка с вх. № МД – 02 - 3/15.10.2024 г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийска арабска република, както и информация за отношението на властите в страната спрямо млади мъже, неотслужили военна служба и завърнали се в родината.

Получено е становище от ДАНС с рег. № М 15947/02. 10. 2024 г., че не възразява да бъде предоставена закрила на А. А. Д., гражданин на С., в случай, че отговаря на условията на ЗУБ.

Изготвено е Становище от И. М., главен експерт в отдел „ПМЗ – кв. О. купел“, РПЦ –

С., с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

При така изложената фактическа обстановка, ответникът е направил извод, на първо място, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна закрила е мотивирана с опасения от мобилизация за отбиване на редовна военна служба или привличане към военни действия от страна на групировки. Жалбоподателят обаче не е получавал призовка да служи в редовната армия, нито редовната армия е имала достъп до населеното място, в което е живеел. Също така нито една военна организация, действаща на територията на С. не е искала от него да се присъедини към нея. Направен е извод, че изразените опасения са единствено предположения и няма данни за осъществено преследване спрямо чужденеца или риск от такова в бъдеще.

В оспореното решение са изложени доводи, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справката относно обстановката в С. е прието, че има спорадични актове на насилие, които не могат да се оценят като въоръжен конфликт, нито нивото на насилие е такова, че да застрашава всеки цивилен, върнат на територията на страната и няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл. 8 от ЗУБ, така и по чл. 9, ал. 1-3 и ал. 8 за предоставяне на кандидата на хуманитарен статут. С оглед изложеното, по молбата на А. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С. е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение.

Ответникът е представил и по делото е приета актуална справка от 14.01.2025г. за обществено - политическата обстановка в С., след падането на режима на Б. А., както и справка от 10. 01. 2025 г. относно редовната военна служба в С..

От процесуалния представител на жалбоподателя е представена позиция на ВКБООН от декември 2024 г. относно връщане в Сирийската арабска република.

От правна страна: Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок, от адресата на акта, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

На първо място съдът приема, че оспореното по делото решение е постановено от компетентен орган –председателят на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентираните правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от А. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от арабски език, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси.

Съдът счита, че актът е мотивиран, постановен е при изяснена фактическа обстановка, както и е обсъдена е актуалната обстановка в С., като са цитирани в решението

различни източници на информация, и е формиран извод, че в действителност обстановката в С. не е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

Съдът намира така постановеното решение за съответно на материалния закон.

В чл. 73 от ЗУБ е посочено, че молбите за предоставяне на статут се разглеждат от Държавната агенция за бежанците, като най-напред се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут. В разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ е визирано, че статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извода за липсата на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Кандидатът посочва при проведеното интервю, че същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход, не е бил арестуван, съден или осъждан, срещу него няма образувани дела, няма контакти с полицията в държавата по произход. Тези негови твърдения обосновават извод за липсата на основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

По отношение на задължението за отбиване на редовна военна служба: Жалбоподателят навежда доводи за служене в армията, но нежеланието да отбива задължителната военна служба, само по себе си, не би могло да е основание за предоставяне на статут. Следва да се съобрази и това, че след падане на режима на Б. А., въоръженият конфликт в страната е разрешен и няма рискове от извършване на военни престъпления, което изключва приложението на чл. 8, ал. 5 от ЗУБ. Същевременно следва да се има предвид, че задължението за отбиване на военна служба, само по себе си, не е основание за предоставяне на статут. Също така, съгласно Указ № 30/2007 на президента на С., сирийските младежи могат да заплащат такса за освобождаване от задължителната военна служба и да не бъдат призовани отново. Същевременно мъжете на възраст между 18 г. и 42 г., които са пребивавали извън С., също могат да заплатят такса, за да бъдат освободени от военна служба, като такава възможност е налице и за лицата над 42г. възраст, които не са били отбили редовната военна служба. В случая, за чуждия гражданин е налице възможност да бъде освободен от военна служба.

Съгласно Глава V, §167-168 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на

статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН, „в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон. Наказанието в различните страни е различно и обикновено не се счита за преследване“. Опасенията от преследване и наказание за дезертиране или опит за бягство от военна служба, сами по себе си, не представляват основателни опасения от преследване по смисъла на дефиницията. Изразеното от чуждият гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран, не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход. Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. Следва да бъде установено наличието на конкретни действия по преследване, а не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация. В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

Относно опасността от мобилизиране от страна на други военни групировки, извън редовната сирийска армия, следва да се има предвид, че след разрешаването на военния конфликт и установяване на новата власт и управление в С., такива рискове не съществуват, доколкото дейността на такива военни групировки е преустановена, страната е в процес на възстановяване и изграждане на функциониращи държавни и административни структури.

По отношение на основанията за предоставяне на хуманитарен статут спрямо чужденеца по чл. 9 ЗУБ - също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унижително отнасяне, или наказание. Не се установява да е напуснал след като е изложен на реална опасност от тежки посегателства /такива по чл. 9, ал. 2/, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т.3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унижителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга

страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство -по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по -способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по - ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Реална опасност за жалбоподателя да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата не съществува, както и няма нарушение на принципа „забрана за връщане“ във връзка с настъпилата промяна в обществено –политическата обстановка в С.. Във връзка с изложеното съдът

обсъди на първо място справка вх. № ЦУ-1850/27.08.2024г. относно сигурността в провинция Р.. Съдържат се данни за актове на насилие над цивилни лица, но инцидентите със сигурността не достигат до степен на безогледно насилие. Обоснован и мотивиран е извода на административния орган, че данните от справката не сочат на съществуване на основание за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

По делото е приложена и нова справка от 14.01.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, видно от която, общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в обществено политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността. Съдържат се данни, че летището в Д. функционира от 07.01.2025г. и няма пречка за завръщане в С. на чужденците, които са напуснали страната по време на режима на Б. А.. Страната се стабилизира и се връща към нормално функциониране на държавата и държавните институции. Има назначен премиер на преходно служебно правителство на С. за срок до 1 март 2025г. Много сирийци, намиращи се извън страната си се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С., като в тази връзка Турция е предприела действия за отваряне на гранични пунктове, за да осигури свободното завръщане в родината на желаещите да сторят това.

Въз основа и на тази справка се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че за А. А. Д. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на А. А. Д. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът не възприема и доводите относно позицията на ВКБООН за спиране издаването на отрицателни решения по молби на сирийски граждани. От изложената от чужденеца бежанска история се установява, че няма конкретни действия на преследване срещу него, не е имал проблем с официалните сирийски власти, няма реална опасност от тежки посегателства, не е бил

принуден да напусне страната си на произход, поради опасност от налагане на наказание – екзекуция, изтезания или нечовешко и унижително отношение. От обсъдените данни за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрене на общественно-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С.. Не са налице основания в конкретния случай за уважаване на молбата за предоставяне на международна закрила.

С оглед изложеното, правилно ответникът по същество е приел, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли.

На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С. - град, I-во отделение, 43 – ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на А. А. Д., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], роден на 30. 09. 1994 г., чрез адв. К. С., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица], партер, срещу Решение № 12412/29. 11. 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: